

Midtre Nordland
nasjonalparkstyre

Møteinnkalling

Utvalg:	Midtre Nordland nasjonalparkstyre
Møtested:	Infosenter, Statkraft, Glomfjord
Dato:	19.09.2023
Tidspunkt:	09:00

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
ST 37/2023	Godkjenning av innkalling / protokoll		
ST 38/2023	Delegerte saker		
DS 49/2023	Søknad om tillatelse til helikopterflyging i verneområder - Vegetasjonsanalyser - Miljøfaglig Utredning AS		2020/3707
DS 50/2023	Søknad om dispensasjon - - Junkerdal nasjonalpark - Dispensasjon til helikopterflyving for geofysisk kartlegging - Norges geologiske undersøkelse (NGU)		2023/29854
DS 51/2023	Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Avslag på søknad - fotografere med drone - Tryggve Karlsen		2023/29363
DS 52/2023	Junkerdal nasjonalpark - Avslag på søknad om bruk av ATV for transporter mellom Tjorvi og Mavas - Tomas Evenstrøm		2023/30664
DS 53/2023	Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Tillatelse til helikoptertransport av felt elg - Statskog SF		2016/2153
DS 54/2023	Rago nasjonalpark - Dispensasjon til bruk av helikopter - Fauske og Sørfold jeger- og fiskerforening		2012/162
DS 55/2023	Tillatelse til bruk av drone - Søk etter bortkommen hund - Frode Aunan		2023/31489
DS 56/2023	MIDNOR- Tillatelse til gjennomføring av løp- Sjunkhatten nasjonalpark- Bodø Run festival		2023/31286
DS 57/2023	Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Tillatelse til oppsett av uthus i Harodalen - Rolv-Erling Iversen		2023/1588
DS 58/2023	Søknad om dispensasjon - landing for helikoptertransport - Svartisen nasjonalpark - Arctic Aviation AS		2023/31076
DS 59/2023	Sjunkhatten nasjonalpark- Tillatelse til gjenoppbygning av vedbod og uthus ved Heggmovatnet - Frøiland Bygg Skade AS		2011/1725
DS 60/2023	Sjunkhatten nasjonalpark - Tillatelse til landing med helikopter - Arctic Aviation AS		2023/31075
DS 61/2023	Rago nasjonalpark - Dispensasjon til vedhogst ved Storskogvatnet - Fauske og Sørfold jeger- og fiskerforening		2020/7689

DS 62/2023	Saltfjellet landskapsvernområde - Dispensasjon fra verneforskriften - Oppsetting av reingjerde og utvidelse av eksisterende gjerdeanlegg - Bane NOR	2023/30491
DS 63/2023	Láhko nasjonalpark - Dispensasjon til innsamling av karplanter, moser, lav, alger og sopp - NTNU Trondheim, herbarium THR	2023/29881
DS 64/2023	MIDNOR - Láhko nasjonalpark - Dispensasjon fra verneforskriften - motorferdsel - Glomfjord Røde Kors	2018/6484
DS 65/2023	Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Tillatelse til motorferdsel i forbindelse med kulturminneregistrering - Åge Sevaldsen m.fl.	2023/30201
DS 66/2023	Junkerdal nasjonalpark, Blakkådalen naturreservat- Tillatelse til helikopterflyging i forbindelse med vegetasjonsanalyser - Miljøfaglig utredning AS	2020/3707
ST 39/2023	Referatsaker	
RS 10/2023	Befaringsnotat Blakkådalshytta - Utlegging av tomt til sikringshytte	2019/4779
RS 11/2023	Bekymring - forvaltningsplan - Láhko (Lakho) nasjonalpark	2015/3474
ST 40/2023	Láhko nasjonalpark - Bekymring forvaltningsplan for Láhko - Gildeskål kommune	2015/3474
ST 41/2023	Junkerdal nasjonalpark - 20 årsmarkering	2023/31543
ST 42/2023	Saltfjellet landskapsvernområde - Tillatelse til etablering av minnesmerke - Oluf Anders Kuhmunen	2023/31589
ST 43/2023	Láhko nasjonalpark - Langvassdalen-Ruffedalen naturreservat - Dispensasjon til midlertidig utplassering av viltkameraer - Silje Nordgård	2023/30620
ST 44/2023	Saltfjellet-Svartisen - Klage på vedtak om helikoptertransport i forbindelse med sausanking - Steinar Stolpen	2023/29890
ST 45/2023	Eventuelt	

ST 37/2023 Godkjenning av innkalling / protokoll
 ST 38/2023 Delegerte saker
 DS 49/2023 Søknad om tillatelse til helikopterflyging i verneområder -
 Vegetasjonsanalyser - Miljøfaglig Utredning AS
 DS 50/2023 Søknad om dispensasjon - Junkerdal nasjonalpark - Dispensasjon til
 helikopterflyving for geofysisk kartlegging - Norges geologiske undersøkelse (
 NGU)
 DS 51/2023 Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Avslag på søknad - fotograferer med
 drone - Tryggve Karlsen
 DS 52/2023 Junkerdal nasjonalpark - Avslag på søknad om bruk av ATV for
 transporter mellom Tjorvi og Mavas - Tomas Evenstrøm
 DS 53/2023 Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Tillatelse til helikoptertransport av
 felt elg - Statskog SF
 DS 54/2023 Rago nasjonalpark - Dispensasjon til bruk av helikopter - Fauske og
 Sørfold jeger- og fiskerforening
 DS 55/2023 Tillatelse til bruk av drone - Søk etter bortkommen hund - Frode Aunan
 DS 56/2023 MIDNOR- Tillatelse til gjennomføring av løp- Sjunkhatten nasjonalpark-
 Bodø Run festival
 DS 57/2023 Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Tillatelse til oppsett av uthus i
 Harodalen - Rolv-Erling Iversen
 DS 58/2023 Søknad om dispensasjon - landing for helikoptertransport - Svartisen
 nasjonalpark - Arctic Aviation AS
 DS 59/2023 Sjunkhatten nasjonalpark- Tillatelse til gjenoppbygning av vedbod og
 uthus ved Heggmoavatnet - Frøiland Bygg Skade AS
 DS 60/2023 Sjunkhatten nasjonalpark - Tillatelse til landing med helikopter - Arctic
 Aviation AS
 DS 61/2023 Rago nasjonalpark - Dispensasjon til vedhogst ved Storskogvatnet -
 Fauske og Sørfold jeger- og fiskerforening
 DS 62/2023 Saltfjellet landskapsvernområde - Dispensasjon fra verneforskriften -
 Oppsetting av reingjerde og utvidelse av eksisterende gjerdeanlegg - Bane NOR
 DS 63/2023 Láhko nasjonalpark - Dispensasjon til innsamling av karplanter, moser,
 lav, alger og sopp - NTNU Trondheim, herbarium THR
 DS 64/2023 MIDNOR - Láhko nasjonalpark - Dispensasjon fra verneforskriften -
 motorferdsel - Glomfjord Røde Kors
 DS 65/2023 Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Tillatelse til motorferdsel i
 forbindelse med kulturminneregistrering - Åge Sevaldsen m.fl.
 DS 66/2023 Junkerdal nasjonalpark, Blakkådalen naturreservat- Tillatelse til
 helikopterflyging i forbindelse med vegetasjonsanalyser - Miljøfaglig utredning AS
 ST 39/2023 Referatsaker

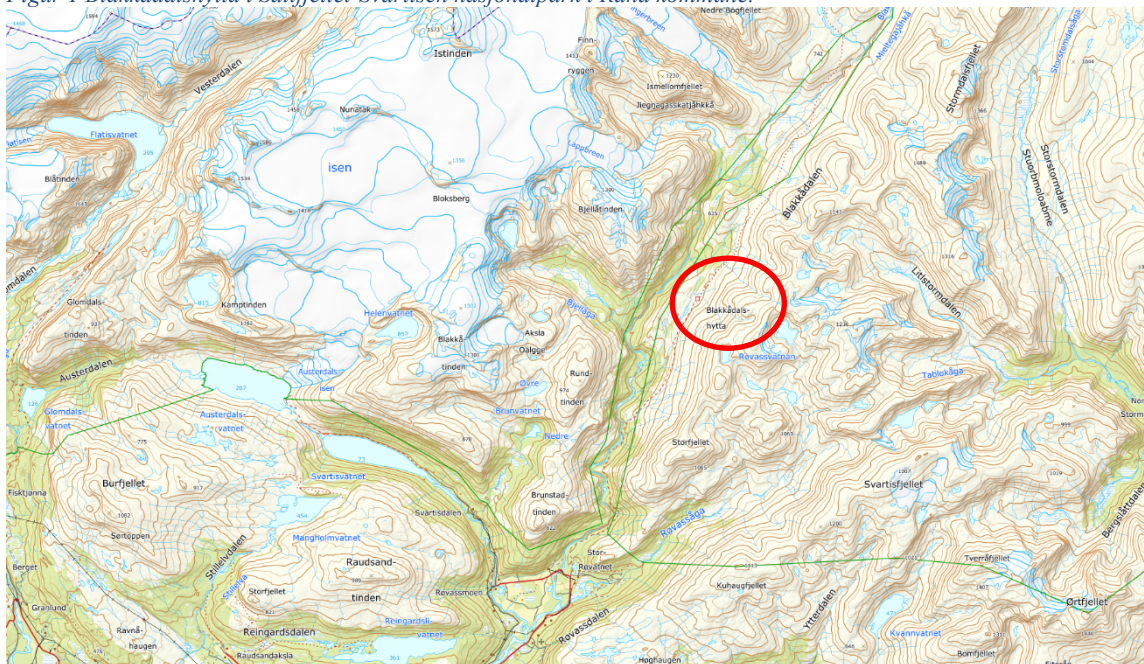

Befaringsnotat Blakkådalshytta - Utlegging av tomt til sikringshytte

Mandag 28. august 2023 var undertegnede på befaring med Kristian Hovd fra Polarsirkelen turlag og Magnus Beyer Brattli fra Statskog SF. Formålet med befaringa var å diskutere muligheter og vurdere plassering av sikringshytte knyttet til Midtre Nordland nasjonalparkstyrets vedtak i sak 34/2019. Et underliggende formål var å styrke samarbeidet og gjøre seg kjent med hverandres aktivitet i Blakkådalen.

Figur 1 Blakkådalshytta i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark i Rana kommune.

Figur 2 Kart over nedre del av Blakkådalen. Hytta ligger midt i kartutsnittet, inne i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. Blakkådalen naturreservat strekker seg som en kile inn i nasjonalparken.

Midtre Nordland nasjonalparkstyre ga i styresak 34/2019 Polarsirkelen turlag dispensasjon til oppføring av sikringshytte i Blakkådalen. Tillatelsen var ikke i overensstemmelse med det turlaget hadde søkt om. Polarsirkelen turlag skrev derfor i brev datert 15. oktober 2019 at styret hadde vedtatt at bygging av sikringshytte skulle stilles i bero på grunn av begrensningene og kravene som Midtre Nordland nasjonalparkstyre hadde satt i sin tillatelse. I tillegg vedtok turlaget at de heller skulle renovere hovedhytta når tilstrekkelig økonomi var sikret.

Blakkådalshytta er et av flere gamle NVE-husvær i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. Den ble bygget i 1950 i forbindelse med kraftprosjekter i Blakkådalen. Da nasjonalparken kom, og kraftprosjektene ble skrinlagt, ble den opprustet og overført til Polarsirkelen turlag. Den har 10 overnattingsplasser, i tillegg til to dedikerte sengeplasser for hyttefadderne (12 til sammen). Blakkådalshytta har i perioden 1983 – 2021 et gjennomsnitt på 100 overnattinger i året. Det er en beskjedent brukt turistforeningshytte og i 2013 var det kun 44 overnattinger på hytta. I toppåret 2002 var det 149 overnattinger.

I 2021 hadde Polarsirkelen turlag et møte med Ålhytta (hytteleverandør) hvor blant annet sikringshytta ved Blakkådalshytta ble diskutert. De fikk i oppdrag å tegne en ny sikringshytte i samsvar med tillatelsen fra Midtre Nordland nasjonalparkstyre. Våren 2023 bestemte Polarsirkelen turlag seg for å utrede mulighetene for å bygge sikringshytte.

På bakgrunn av dette ble Midtre Nordland nasjonalparkstyre og Statskog invitert på befaring for å se nærmere på plassering av sikringshytte. Under befaringa ble det sett på ulike plasseringer, men vi landet til slutt på to alternativer, som begge vil være i tråd med tillatelsen og for å minimere landskapspåvirkningen. Samtidig er de i tråd med Polarsirkelen turlags ønske om å få litt utsikt ned i dalen. De to aktuelle plasseringene er nord for hytta, på to flater lavere i terrenget enn dagens hytte. Snøforhold sjekkes nærmere i løpet av vinteren.

Figur 3 Foreslåtte plasseringer. Tomt 1 er foretrukket, men usikker på grunn av snøforhold.

Tomt 1 er foretrukket. Her vil sikringshytta ligge ca. 15 meter nord enn dagens hytte, og vil å danne et hyttetun med utedo sentralt plassert mellom sikring- og hovedhytte.

Hytta ønskes å orienteres slik at mønene står vendt øst-vest. I mellom hyttene vil det noe tjærr på bakkekanten, som gir en skjerm mellom hyttene, som kan være gunstig dersom det er flere folk på hyttene samtidig (eks. elgjegere og fjellvandrere). Vi tror det kan være hensiktsmessig at denne skjermen får stå, og ikke ryddes selv om tillatelsen åpner for det. Tomt 2 er antakeligvis mindre eksponert for snø (blåser av), men samtidig lengre fra dagens hytte og utedo. Plassering lengre unna enn dette vil fra Statskog betraktes som utenfor festetomt, og derfor uaktuelt å gå videre med.

Figur 4 Det ble tatt lite bilder av undertegnede. Plassering av sikringshytte er foreslått bak hovedhytte og utedo.

Betraktninger:

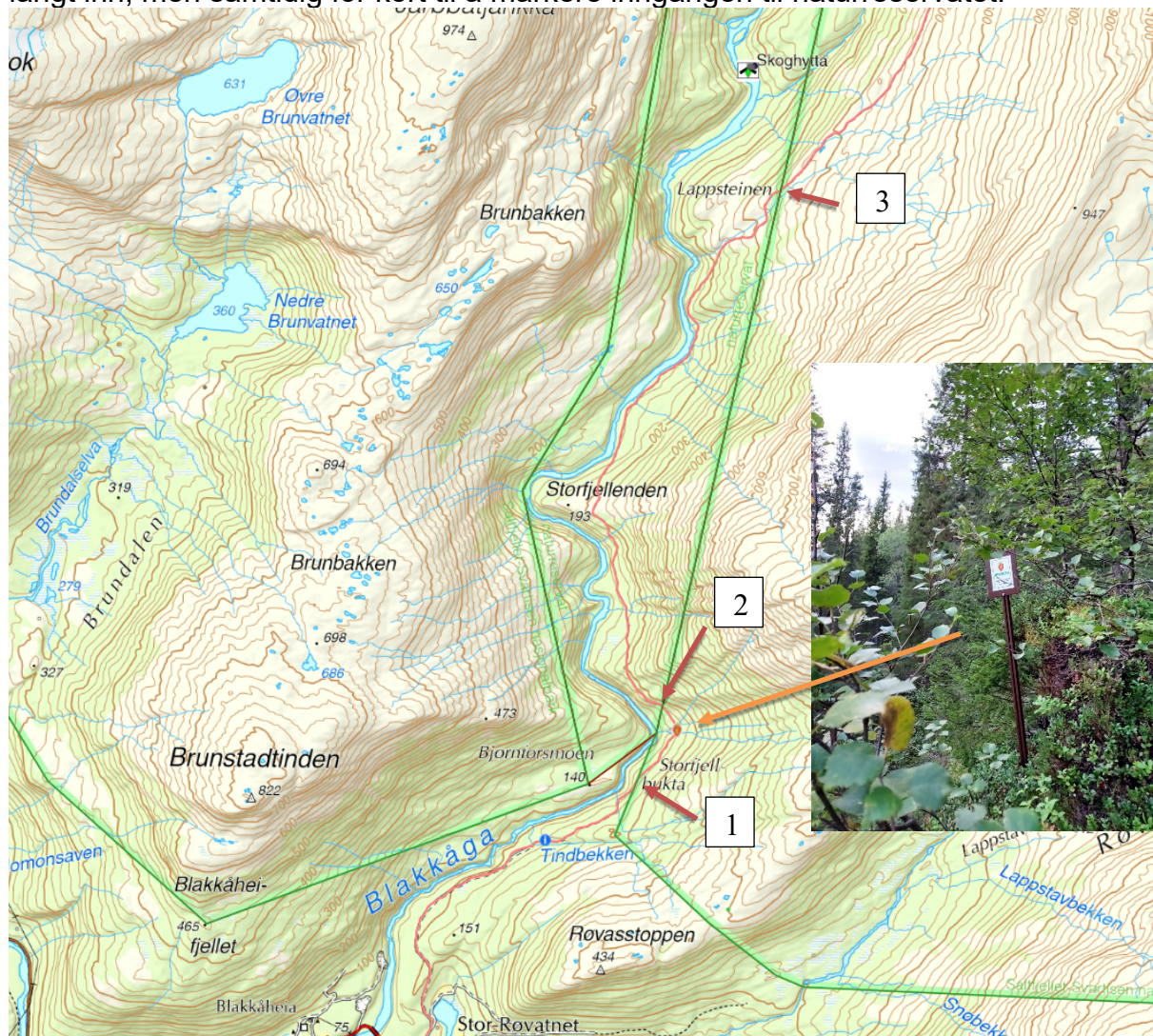
I tillatelsen som er gitt, er det satt et vilkår om maks 30 cm pilarhøyde. Dette er for lavt, og vanskelig å innfri, med mindre sikringshytta plasseres langt unna hovedhytta. Hovedhytta ligger på en rygg, og det er helling ned fra alle kanter. Noe som gjør det umulig å bygge i nærheten med så lave pilarer. Jeg foreslår at dette vilkåret endres slik at det er mulig å bygge på en av de omforente tomtene, som begge er nedsunket i terrenget. Skal vilkåret om pilarhøyde på maks 30 cm være ufravikelig, må den trekkes lengre bort fra hovedhytta, og plasseres på flat mark. Der er det også mindre vegetasjon, og den vil bli langt mer ruvende i terrenget. Jeg vurderer at dette strider med hensikten med et slikt vilkår.

Undertegnede ser også et behov i å rydde i «løveskiltene» langs stien. I dag står det et løveskilt på stien til Blakkådalshytta (figur 5). Løveskiltene skal stå på grensene for å gjøre besøkende oppmerksomme på at de går inn i verneområder. I dag står det et løveskilt som symboliserer naturreservat, inne i nasjonalparken. Jeg mener det bør være:

1. Nasjonalpark-skilt på nasjonalparkgrensen man først kommer til, når man går stien oppover dalen.
2. Naturreservat-skilt på naturreservatgrensen.

3. Et til nasjonalparksilt når man går ut av naturreservatet og inn i nasjonalparken. Se kart under.

Av disse tre bør i alle fall løveskilt nr 1 prioriteres. Da det er viktig at de besøkende får tidlig beskjed om at de går inn i et vernet område. Dagens løveskilt står alt for langt inn, men samtidig for kort til å markere inngangen til naturreservatet.

Figur 5 Kart over Blakkådalen med symboler fra feltdagboka. Dagens løveskilt er markert med et lite riksløvesymbol i kartet. På skiltet står det naturreservat, og står i nasjonalparken.

Fra: postmottak@gildeskal.kommune.no[postmottak@gildeskal.kommune.no]
Sendt: 05.07.2023 10:17:29
Til: Postmottak SFNO[sfnopost@statsforvalteren.no]
Tittel: Brev fra Gildeskål kommune

Vår ref 2022/1115

Vennlig hilsen

Hedvig Pedersen Holm | Kommuneplanlegger

e-post: holhed@gildeskal.kommune.no

Midtre Nordland nasjonalparkstyre

Deres ref.	Vår ref. 2022/1115	Dato: 05.07.2023	Saksbehandler: Hedvig Pedersen Holm	Epost: holhed@gildeskal.kommune.no	Telefon
------------	-----------------------	---------------------	--	--	---------

Láhko nasjonalpark, bekymring rundt forsinket besøksstrategi og forvaltningsplan

Det vises til vedlagt sak og vedtak i Gildeskål kommunestyret den 22.06.23.

Gildeskål kommune ønsker å få på plass en besøksstrategi og forvaltningsplan for Láhko nasjonalpark, slik at vi kan få opp informasjon og markedsføre kommunen som nasjonalparkkommune på en god og forsvarlig måte fremover.

Gildeskål er en av Norges nasjonalparkkommuner som ønsker å bruke statusen og merkevaren som bidrag til en bred verdiskaping i kommunen.

Kommunen er derfor bekymret for at prosessen med besøksstrategi og forvaltningsplan er ytterligere forsinket.

Det vises til vedlagt sak og følgende vedtak i kommunestyret:

Gildeskål kommunestyret registrerer med bekymring tilbakemeldingen fra nasjonalparkforvalteren om at arbeidet med forvaltningsplan og besøksstrategi for Láhko nasjonalpark er «skikkelig forsinket». Kommunestyret ber om informasjon fra Midtre Nordland nasjonalparkstyre mht. hva som er gjort og hva nasjonalparkstyret vil gjøre for å få fortgang i arbeidet med forvaltningsplanen for Láhko nasjonalpark.

Med hilsen

...Å eg veit meg eit land...

Hedvig Pedersen Holm
Kommuneplanlegger

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og ekspedert uten signatur.

Arkivsaknr:	2022/1115
Arkivkode:	
Saksbehandler:	Hedvig Pedersen Holm

Saksgang
Kommunestyret

Møtedato
22.06.2023

Láhko nasjonalpark; henstilling til Midtre Nordland nasjonalparkstyre om fortgang i arbeidet med forvaltningsplan og besøksstrategi

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

Gildeskål kommunestyret registrerer med bekymring tilbakemeldingen fra nasjonalparkforvalteren om at arbeidet med forvaltningsplan og besøksstrategi for Láhko nasjonalpark er «skikkelig forsinket». Kommunestyret ber om informasjon fra Midtre Nordland nasjonalparkstyre mht. hva som er gjort og hva nasjonalparkstyret vil gjøre for å få fortgang i arbeidet med forvaltningsplanen for Láhko nasjonalpark.

Behandling i Kommunestyret - 22.06.2023:

Kommunedirektørens forslag ble enstemmig vedtatt.

Kommunestyret vedtak:

Gildeskål kommunestyret registrerer med bekymring tilbakemeldingen fra nasjonalparkforvalteren om at arbeidet med forvaltningsplan og besøksstrategi for Láhko nasjonalpark er «skikkelig forsinket». Kommunestyret ber om informasjon fra Midtre Nordland nasjonalparkstyre mht. hva som er gjort og hva nasjonalparkstyret vil gjøre for å få fortgang i arbeidet med forvaltningsplanen for Láhko nasjonalpark.

Bakgrunn for saken:

Láhko nasjonalpark ble opprettet i 2012 og offisielt åpnet i august 2013. Siden 2016 har Gildeskål kommune i samarbeid med Meløy kommune arbeidet for å utvikle og informere om Láhko nasjonalpark som en ressurs for kommunene. Arbeidet har vært knyttet til besøksstrategien for Láhko som skulle utarbeides med utgangspunkt i forvaltningsplanen, men besøksstrategien ble ikke fullført.

Etter tilbakemeldinger fra Miljødirektoratet har nasjonalparkstyret igangsatt revisjon av forvaltningsplanen inkl. besøksstrategi, og siden 2021 har vi blitt holdt orientert om dette arbeidet, bl.a. med informasjonsmøte på Inndyr i oktober 2021.

1.mars 2021 ble Gildeskål kommune godkjent som nasjonalparkkommune av Miljødirektoratet og kommunen er medlem i foreningen Norges nasjonalparkkommuner (NPK). Foreningens formål er å stimulere og bidra til lokal verdiskaping og næringsutvikling med grunnlag i merkevaren Norges nasjonalparker.

I epost til oss i mai i år skriver nasjonalparkforvalter Johan Rova dette:

Det er dårlig prognose for forvaltningsplanen. Vi er omtrent halv bemanning på sekretariatet. Tidsplan for forvaltningsplan Láhko kan derfor beskrives som «skikkelig forsinket».

Forvalteren understreker også at informasjonstavler under merkevaren «Norges nasjonalparkkommuner» kun kan settes opp i tråd med det som er sagt i vedtatt besøksstrategi. Det gjelder også tavler som blir finansiert med midler fra Miljødirektoratet.

Nasjonalparkgruppen i Gildeskål kommune, opprettet av kommunestyret, drøftet saken i møte 25. mai, og ønsker at det tas politisk initiativ for å få fortgang i arbeidet med forvaltningsplan og besøksstrategi for Láhko nasjonalpark.

Vurdering:

Ca. 2/3 av Láhko nasjonalpark ligger i Gildeskål kommune, og har potensial til å bli en god ressurs for både fastboende og tilreisende. Dette fordrer imidlertid at forvaltningsplanen med besøksstrategi tydeliggjør hvordan nasjonalparken kan og skal brukes, slik at vi kan tilrettelegge med informasjon om dette, både fysisk med innfallsport og annen skilting samt digital informasjon og annet informasjons-materiell.

Nasjonalparkgruppen har jobbet godt med å kartlegge muligheter for bruk av Láhko, men står på mange måter fast i påvente av at arbeidet med forvaltningsplan og besøksstrategi fullføres.

Som det framgår ovenfor er forslaget fra forvalter og nasjonalparkstyret til Miljødirektoratet kraftig forsinket. Vi vet av erfaring at Miljødirektoratet kan trenge lang tid på å behandle forslaget før det sende ut på høring. Deretter skal nasjonalparkstyret behandle det, før Miljødirektoratet vedtar forvaltningsplanen. Dette betyr at planprosessen sannsynligvis vil ta minst et år etter at forslaget er ferdig fra nasjonalparkforvalteren og sendes inn fra nasjonalparkstyret. Det er derfor viktig at deres arbeid ikke forsinkes ytterligere.

Konklusjon:

Det er bekymringsfylt at arbeidet med forvaltningsplan og besøksstrategi for Láhko nasjonalpark er «skikkelig forsinket». Det er viktig å få på plass en besøksstrategi og forvaltningsplan som gir kommunen, næringsliv og andre aktører mulighet til å ta i bruk merkevaren og de mulighetene som ligger i det å være en Nasjonalparkkommune.

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	40/2023	19.09.2023

Láhko nasjonalpark - Bekymring forvaltningsplan for Láhko - Gildeskål kommune

Forslag til vedtak

Midtre Nordland nasjonalparkstyre tar bekymringen fra Gildeskål kommune på alvor, og vil at sekretariatet skal prioritere å bruke tid på å ferdigstille et utkast til forvaltningsplan med besøksstrategi i løpet av høsten 2023.

Utkast til forvaltningsplan sendes til referansegruppen og Midtre Nordland nasjonalparkstyre for gjennomlesing, før den sendes til Miljødirektoratet på faglig godkjenning.

Bakgrunn

Gildeskål kommune har i sommer sendt en bekymring til Midtre Nordland nasjonalparkstyre som går på forsinket besøksstrategi og forvaltningsplan (se referatsak). Gildeskål kommune ønsker å få på plass en besøksstrategi og forvaltningsplan for Láhko nasjonalpark, slik at kommunen kan få opp informasjon og markedsføre kommunen som nasjonalparkkommune på en god og forsvarlig måte fremover.

Gildeskål er en av Norges nasjonalparkkommuner som ønsker å bruke statusen og merkevaren som bidrag til en bred verdiskaping i kommunen. Kommunen er derfor bekymret for at prosessen med besøksstrategi og forvaltningsplan er ytterligere forsinket.

Gildeskål kommune ber om en tilbakemelding på hva som er gjort og hva nasjonalparkstyret vil gjøre for å få fortgang i arbeidet med forvaltningsplanen for Láhko.

Vurdering

Sekretariatet har stor forståelse for bekymringen til Gildeskål kommune.

Da nasjonalparken ble opprettet i 2012 fulgte det med et utkast til forvaltningsplan. Det skal alltid følge med et slikt utkast, når et område vernes som nasjonalpark. Dette for at de som leser verneplanen skal skjønne hvordan hjemlene i forskriften skal tolkes, og gi bedre innsikt før høring.

Sekretariatet jobbet da med forvaltningsplanen frem mot 2017, og nasjonalparkstyret vedtok i september 2017 å sende denne til Miljødirektoratet på faglig godkjenning. Den ble sendt til Miljødirektoratet 31. mai 2018. Undertegnede kan ikke redegjøre for hvorfor det tok så lang tid fra den ble vedtatt sendt, til den faktisk ble sendt. I november 2018 kom forvaltningsplanen i retur, uten at den var faglig godkjent. Begrunnelsen for dette var at den var for lite gjennomarbeidet, og den var svært mangelfull med tanke på besøksstrategi-kapitlet som ikke var med i utkastet fra Fylkesmannen.

I 2019 var det en ny saksbehandler hos oss skulle ta opp saken. Ei utfordring som vi i sekretariatet kjente på den gang, var at den forvaltningsplanen som var sendt ut sammen med verneplanen, allerede begynte å bli svært gammel. Det var over ti år siden denne hadde vært på høring, og vi var klar over ganske mange endringer som måtte gjøres. Etter diskusjoner i styret og med referansegrupper, samt et åpent folkemøte på Innstyr, vedtok nasjonalparkstyret å starte prosessen på nytt. Det ble lagt frem en ny prosjektplan som la opp til ferdigstillelse høsten 2020.

Fra sekretariatet sin side har ikke dette arbeidet blitt forsinket med hensikt. Vi har lenge presisert, ovenfor styret, Statsforvalter, Miljødirektorat, departement, til og med i møter med klima- og miljøminister, at vi sliter med å få fremdrift i forvaltningsplansprosessene med de personalressursene vi rådet over. Prosessene er for tidkrevende, med høye krav til medvirkning, samtidig som vi har mange andre saker å bite over, særlig etter innføringen av ny merkevare og de kravene denne stiller. Da denne lokale forvaltningsmodellen skulle evalueres i 2020, var dette et av hovedfunnene fra Nordlandsforskning. At langsiktig og strategisk arbeid med forvaltningsplaner ikke blir gjennomført, fordi det mangler ressurser. Miljødirektoratet skrev i sin uttalelse til evalueringsrapporten at Midtre Nordland nasjonalparkstyre bør tildeles en femte forvalter. Sittende regjering vedtok i 2022 at en femte nasjonalparkforvalter skulle lokaliseres på Storjord.

I perioden 2018 – 2023 har det vært store utskiftninger i sekretariatet. Fra juli 2018 var vi to stillinger i manko. Disse ble tilsatt mars 2019. Den ene av disse stillingene gikk ut i permisjon etter tre uker. Det ble aldri satt inn vikar for denne stillinga. I 2020 var vi ytterligere to stykker i permisjon, en forvalter sluttet og vi ble heller ikke denne gangen tilgodesett med vikar. Tilsetningsprosessene har tatt lang tid, og arbeid med forvaltningsplan er som regel ikke det første en nytilsatt kan settes i gang med. Det ble gjort et unntak da vi ansatte en rutinert saksbehandler fra Sverige i 2020. Da var vi allerede forsinket med tanke på fremdriftsplanen. I perioden juli 2018 – september 2023 har vi kun vært fulltallig i fire måneder. Undertegnede, som fagkoordinator, at det forventes at sekretariatet skal ta på seg arbeidsoppgaver på vegne av Statsforvalteren. Som for eksempel koordinere samlinger og sitte i prosjektgrupper. I

2019 ble det også gjennomført en omorganisering hos Statsforvalteren, som også har krevd ressurser fra sekretariatet, blant annet til seksjonsledelse.

Stadig utskifting av folk gjør også at tidsbruken i denne typen prosesser går med på å sette seg inn i hva som er gjort, skrevet og sagt tidligere. Dette har vært spesielt viktig i Láhko der man har hatt en del interesser med store forventninger til innholdet i en forvaltningsplan, som ikke bare kan løses uten videre da det ikke finnes eksempler å se til. Blant annet barmarkskjøring på anleggsvei gjennom nasjonalparken og Røde Kors sin leiekjøreordning. I slike sammenhenger har vi i sekretariatet hentet inn kunnskap, for å finne løsninger som interessentene og nasjonalparken kan tåle. Dette var også en av grunnene til at den første forvaltningsplanen ikke ble faglig godkjent.

Veien videre blir å få ferdig et utkast til forvaltningsplan som kan sendes til faglig godkjenning i Miljødirektoratet. For å sikre fremdrift anbefaler jeg at vi tar en epost-behandling av dette utkastet, og heller bruker tid etter faglig godkjenning til å få de endelige formuleringene og detaljene i forvaltningsplanen forankret. Veien frem mot ferdig forvaltningsplan:

1. Send utkast av forvaltningsplan til faglig godkjenning i Miljødirektoratet
2. Redigere / endre dokumentet i henhold til Mdir sine anmerkninger
3. Innkalle ref gr til en gjennomgang før høring
4. Høring
5. Oppsummere høringsuttalelse, kan gjøres i møte med ref. gr. Begrunner endringer som blir/ikke blir gjort.
6. Redigere / endre forvaltningsplan i henhold til høringsuttalelser.
7. Legge frem en endelig forvaltningsplan for styret
8. Send ferdig forvaltningsplan til Miljødirektoratet.

Arkivsaksnr: 2023/31543-0

Saksbehandler: Inge Sollund Ingvaldsen

Dato: 08.09.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	41/2023	19.09.2023

Junkerdal nasjonalpark - 20 årsmarkering

Forslag til vedtak

Midtre Nordland nasjonalparkstyre prioriterer å sette av litt tid og ressurser til planlegging av Junkerdal nasjonalpark sitt 20 årsjubileum i 2024.

Nasjonalparkstyret er innforstått med at arbeid med Junkerdal nasjonalpark prioriteres høsten 2023 (sammen med forvaltningsplan for Láhko og besøksstrategi for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark), og at prosjekter knyttet til Junkerdal nasjonalpark prioriteres høyt på neste års tiltaksliste, som kommer som styresak i desember.

Bakgrunn og vurdering

Junkerdal nasjonalpark ble opprettet ved kronprinsregentens resolusjon 9. januar 2004. I den forbindelse har sekretariatet og Nordland nasjonalparksenter hatt noen møter for å se på hvordan jubileet kan feires. Junkerdal nasjonalpark har ikke blitt feiret tidligere, da Saltfjellet-Svartisen nasjonalparks 25 årsjubileum ble foretrukket i 2014.

Siden «bursdagen» er tidlig i januar, ønsker sekretariatet en tidlig avklaring om hvor vidt vi skal jobbe med dette, og om det skal søkes ressurser til et slikt jubileumsår. Det er allerede planlagt en del aktivitet i områdene rundt Junkerdal nasjonalpark i forbindelse med Bodø 2024, og vi håper at vi kan knytte oss på noen av de prosjektene som allerede er igangsatt – særlig aktuell er Nordlandsruta-arrangementet.

Det er også en del avventende tiltak i forbindelse med besøksstrategien, som vi håper å få lagt trykk på nå, sånn at tiltakene blir ferdige i 2024. Informasjonsplakater,

merking av sti til Solvågtind, innfallsportarbeid og videre stitilrettelegging er noen prosjekter som vi håper å få ferdigstilt.

Statsforvalteren i Nordland har frikjøpt 40 % av Sigrid Elise Lium sin stilling hos Nordland nasjonalparksenter i påvente av rekruttering av ny nasjonalparkforvalter. Sekretariatsleder ønsker at denne 40 %-stillinga går til å følge opp forvaltningsplan og planlagte tiltak i Junkerdal, og at det da også faller naturlig at hun med delt stilling med nasjonalparksenteret også tar regionen for 20 årsjubileet.

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	42/2023	19.09.2023

Saltfjellet landskapsvernområde - Tillatelse til etablering av minnesmerke - Oluf Anders Kuhmunen

Forslag til vedtak

Oluf Anders Kuhmunen gis tillatelse til å føre opp et minnesmerke i bronse av Per Adde på Ministerhaugen ved Kjemåvatnet i Saltfjellet landskapsvernområde. Etter avduking vil ansvaret for minnesmerket legges til Nordland nasjonalparksenter. Kuhmunen gis også tillatelse til å sette opp en hvilebenk ved minnesmerket.

Tillatelsen gis med hjemmel i verneforskrift for Saltfjellet landskapsvernområde § 3 bokstav h).

Ministerhaugen er et spesielt sted i Saltfjellet og historien bak naturvernet i området. Nasjonalparkstyret forbeholder seg retten til å utvikle plassen videre, med mer informasjon om vannkraftplanene og den legendariske appellen Per Adde holdt på dette stedet.

Bakgrunn

Oluf Anders Kuhmunen har på vegne av samene på Saltfjellet søkt om tillatelse til oppføring av et minnesmerke av Per Adde på Ministerhaugen øst for Kjemåvatnet. Dette området ligger inne i Saltfjellet landskapsvernområde i Saltdal kommune.

I samråd med Kajsas Zetterquist, ber vi om tillatelse til å føre opp et minnesmerke etter Per Adde ved inngangen til nasjonalparken, på østsiden av Kjemåvatnet, se bilder neste side. Stedet markerer øvre reguleringshøyde for Kjemåvatnet dersom utbyggingen hadde funnet sted. Per Adde var på en rekke befaringer med fire ulike departement, bl.a. på dette stedet, hvor statsrådene med selvsyn kunne se hvilket omfang en utbygging ville få.

*Minnesmerket planlegges etablert med en stein- eller metalltavle i berget med gravert skrift. Foreslått størrelse er 100*70 cm. Teksten formulerer vi sammen med Kaisa Zetterquist, som også gjerne gjør den visuelle utformingen. I tillegg søkes det tillatelse til å sette opp en hvilebenk, til glede og nytte for turgåere i området*

Minnesmerket skal bæres inn og det vil ikke være nødvendig med tillatelse etter motorferdselsforbudet i landskapsvernområdet.

Minnesmerket er nå under produksjon, og skal bli to plaketter i bronse på 60 x 40 cm. Disse skal festes i berg med ekspansjonsbolter. Plakettene skal som utgangspunkt være vedlikeholdsfritt, men vil «eire» med tiden, uten at det vil påvirke inntrykket. Tvert imot kan det gjøre plakettene finere når de har stått ei stund.

Det er Oluf Anders Kuhmunen, Randi Tårneby og Hilde Rolandsen som sammen med Kaisa Zetterquist har planlagt og utformet disse minnesmerkene. De vil bli gitt til Adde Zetterquist kunstgalleri (Nordland nasjonalparksenter) i gave i anledning 10 årsjubileet til galleriet 24. september 2023. Nasjonalparksenteret vil da være ansvarlig for plakettene dersom de skulle bli skadet, ødelagt eller av andre grunner må fjernes fra området.

Grunnlaget for avgjørelsen

Saltfjellet landskapsvernområde ble først vernet 8. september 1989. Forskriften ble revidert 16. oktober 2020.

Formålet med forskriften er å ta vare på et egenartet natur- og kulturlandskap av stor naturhistorisk, økologisk, kulturell og opplevelsesmessig verdi.

Videre er formålet med forskriften å ta vare på

- a) et stort høyfjellsområde med særlig stor kvartærgeologisk verdi i avsetninger dannet i slutten av siste istid
- b) et identitetsskapende landskap preget av mange samiske og andre kulturminner
- c) et viktig økologisk funksjonsområde for fjellrev.

I tillegg skal forskriften sammen med forskriftene om Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, Gåsvatnan og Nattmoråga landskapsvernområder og Blakkådalen, Dypen, Fisktjønna og Semska-Stødi naturreservater bidra til å bevare et stort, sammenhengende naturområde som også inneholder mange samiske og andre kulturminner.

Forskriften skal gi allmennheten anledning til å oppleve naturen og landskapet gjennom naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget

Det er forbudt å iverksette tiltak som alene eller sammen med andre kan endre det vernede landskapets særpreg eller karakter vesentlig. Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til oppsetting av skilt og merking av stier.

Vurdering

Per Adde var en av de viktigste enkeltstemmene i etableringen av verneområdene på Saltfjellet. Da Saltfjell-Svartisutvalget la frem sin innstilling til å balansere vann og kraftinteressene på Saltfjellet, innebar det en stor vannkraftutbygging i Saltdal. Kjemåvatnet var kjernen i Saltdalutbyggingen. Vatnet skulle være hovedmagasin, og vannstanden skulle heves 28 meter og demme ned 2,75 km². Området var et svært populært friluftsområde, og det ble tidlig satt et varsko mot å demme ned så store reinbeiter. Per Adde ble samenes talsmann, og på bakgrunn av dette ønsker samene på Saltfjellet å hedre han med et minnesmerke.

Ministerhaugen har en spesiell plass i fortellingen om vernet på Saltfjellet og Saltdalsutbygginga. Det var fra denne høyden, demninga til det store magasinet i Saltdalutbyggingen, skulle strekkes over dalen. I 1986 var miljøvernminister Sissel Rønbeck og olje- og energiminister Arne Øien på befaring rundt «konfliktområdene» i utredninga fra Saltfjell-Svartisutvalget (Nord-Rana og Saltdalutbyggingen). De landet med helikopter ved Kjemåvatnet, og gikk opp på denne haugen, som skulle markere starten på demninga. Her holdt Per Adde en appell om reindriften i området, og han laget håndtegnede kart som viser arealbruken til reinen. Dette kartet henger i Adde Zetterquist kunstgalleri.

Stedet der Per Adde overbeviste ministerne om at Kjemåvatnet måtte innlemmes i vernet, og deretter stanse Saltdalutbygginga, har et spesielt minne over seg. I forbindelse med besøksstrategiarbeidet for verneområdene på Saltfjellet, kom det tidlig inn forslag om å lage formidlingsopplegg knyttet til Ministerhaugen ved Kjemåvatnet. Besøksstrategien for verneområdene på Saltfjellet har vært på faglig gjennomgang i Miljødirektoratet, og skal snart sendes ut på høring. I denne står det:

«I forbindelse med «Ministerhaugen» skal det etableres et lite minnested for Per Addes innsats for Saltfjellet, med informasjon om selve Ministerhaugen, og en visualisering av området dersom det hadde blitt neddemt i henhold til de planene som forelå. Stedet skal knytte Lønsdal og Storjord, kunst og natur tettere sammen. Dette er også en viktig dokumentasjon av den spesielle vernehistorikken Saltfjellet representerer, og en smakebit før den nye Saltfjellet-filmen som skal komme på besøkssenteret.»

Ministerhaugen ligger inne i Saltfjellet landskapsvernområde. Det er forbudt å iverksette tiltak som alene eller sammen med andre kan endre det vernede landskapets særpreg eller karakter vesentlig. Minneplakettene skal festes på berg. De vil bli lite synlige i landskapet, og kan eventuelt fjernes. Det eneste sporet som vil settes er boremerkene i berget. Et slikt inngrep vil ha liten landskapsmessig påvirkning. Det er planlagt plassert i et område som besøksstrategien ønsker å legge til rette for økt besøk, som i seg selv vil kunne påvirke landskapsverdiene mer enn minnesmerket. Et slikt minnesmerke vil heller ikke påvirke verneverdier i området.

Kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig, og føre-var-prinsippet kommer ikke til anvendelse. Skiltet vil ikke føre til noen samlet belastning, men vi ønsker å kunne ha mulighet til å utvikle dette stedet i fremtida, til å få frem hele historien om ministerhaugen, Saltdalutbygginga og de planene som lå for området. Stien mellom Lønsdal og Storjord blir ofte brukt til geopoetiske vandringer, og i en slik kontekst vil fortellinga om stedet gi besøkende store inntrykk av hva som kunne vært.

Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver. I dette tilfellet stiller det seg litt annerledes, siden tiltakshaver skal gi minnesmerket i gave. Vi forutsetter at Nordland nasjonalparksenter dekkers kostnader dersom minnesmerket en gang i fremtida må fjernes. Vi mener og at minnesmerket plasseres fornuftig med tanke på bruken av fjellet, forankring i besøksstrategi og langs stier som er godt tilrettelagt for økt besøk. Minnesmerket vil heller ikke ha noen påvirkning på fjellrev.

Konklusjon

Oluf Anders Kuhmunen gis tillatelse til å føre opp et minnesmerke i bronse av Per Adde på Ministerhaugen ved Kjemåvatnet i Saltfjellet landskapsvernområde. Etter avduking vil ansvaret for minnesmerket legges til Nordland nasjonalparksenter. Kuhmunen gis også tillatelse til å sette opp en hvilebenk ved minnesmerket.

Tillatelsen gis med hjemmel i verneforskrift for Saltfjellet landskapsvernområde § 3 bokstav h).

Ministerhaugen er et spesielt sted i Saltfjellet og historien bak naturvernet i området. Nasjonalparkstyret forbeholder seg retten til å utvikle plassen videre, med mer informasjon om vannkraftplanene og den legendariske appellen Per Adde holdt på dette stedet.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

Verneforskrift for Saltfjellet landskapsvernområde

Utkast til besøksstrategi for verneområdene på Saltfjellet (etter faglig godkjenning)

Arkivsaksnr: 2023/30620-0

Saksbehandler: Johan Rova

Dato: 11.09.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	43/2023	19.09.2023

Láhko nasjonalpark - Langvassdalen-Ruffedalen naturreservat - Dispensasjon til midlertidig utplassering av viltkameraer - Silje Nordgård

Forslag til vedtak

Silje Nordgård, med jaktlag, gis med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 (for Langvassdalen-Ruffedalen naturreservat) og med hjemmel i verneforskriften for Láhko nasjonalpark § 4, dispensasjon til å plassere ut viltkameraer på jaktfelt 1838J0003, Langvatnet/Sokkum, periode B i 2023. Til dispensasjonene er det knyttet følgende vilkår:

- Kameraene får kun plasseres på de steder som er angitt i vedlagte kart (samme kart som i søknaden).
- Kameraene får kun være utplassert i den periode det er lovlig med jakt på elg.
- Kameraene skal være merket/skiltet med formål, eierskap og kontaktinfo.
- Det er ikke tillat å rydde kvist eller busk i forbindelse med oppsetting av kameraene.
- Kameraene skal festes til tre ved hjelp av tau, borrelås eller liknende og på en måte som ikke skader treet.

Øvrige opplysninger

- Verneområdeforvaltningen har ikke vurderer hvorvidt utplassering av viltkamera er i strid med annen lovgivning, som f.eks. personvern (GDPR) eller grunneiere sine rettigheter.
- Brudd på reglene i denne dispensasjonen kan medføre straff.

Bakgrunn

Silje Nordgård søker i e-post den 12. juli om tillatelse til å midlertidig plassere ut viltkameraer i Láhko nasjonalpark og Langvassdalen-Ruffedalen naturreservat, i forbindelse med elgjakt på jaktfelt 1838J0003, Langvatnet/Sokkum, periode B i 2023. Formålet er å følge med elgvandringen i terrenget i områder som er lite tilgjengelig.

Søknaden viser på fire plasseringer i Láhko nasjonalpark og én plassering i Langvassdalen-Ruffedalen naturreservat. Et par kamera er tenkt å bli flyttet mellom plasseringene underveis i jakten.

Søker mener plasseringene bør være trygge med tanke på å ivareta personvern og ikke ta uønskede bilder av mennesker. Skulle dette likevel skje vil bilde bli slettet og kamerat fjernet fra aktuelle plassering.

Søkende har hentet inn tillatelse til utplassering av kameraer fra grunneier (Statskog), Statskog referansenummer 23/6278-2; kopi på tillatelsen er vedlagt søknaden.

Søkende har i komplettering datert 16. juli 2023 erklært at de vil «feste viltkameraet og merket til kameraet til tre ved hjelp av tau, borrelås eller liknende» på en måte som ikke skader trær, og at de ikke vil rydde busk eller gjøre noen varige inngrep på natur.

Grunnlaget for avgjørelsen

Láhko nasjonalpark ble fastsatt ved kgl.res. 14. desember 2012 og Langvassdalen-Ruffedalen naturreservat ved kgl.res. 25. februar 2011, begge med hjemmel i naturmangfoldloven. Midtre Nordland nasjonalparkstyre er forvaltningsmyndighet for begge områdene.

Formålet med Láhko nasjonalpark er å bevare et stort naturområde som inneholder et særegent naturmangfold med særlig vekt på landskap, naturtyper, arter og geologiske forekomster som er uten tyngre naturinngrep. Formålet er videre, ifølge forskriften, å ta vare på blant annet geologiske landskapsformasjoner, naturtyper (fremmenfor alt kalksjøer med kransalger), arter og genetisk mangfold. Allmennheten skal også gis anledning til uforstyrret opplevelse av naturen i nasjonalparken gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. I formålet står også at området skal bidra til bevaring av det samiske naturgrunnlaget.

Formålet med Langvassdalen-Ruffedalen naturreservat er å bevare et skogområde med sjelden og sårbar natur, med sitt biologiske mangfold i form av naturtyper, økosystemer, arter og naturlige økologiske prosesser. I formålet sies også at området har en særlig betydning for biologisk mangfold i form av å være et større, variert og velavgrenset område med høystaudebjørkeskog med tilhørende flora og fauna og gamle furutrær. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor naturreservatet er, ifølge formålet, også viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse og det er spesifisert at området skal kunne brukes til reindrift.

Vernebestemmelsene for Langvassdalen-Ruffedalen naturreservat sier blant annet følgende:

- *I naturreservatet må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet (§ 3 første ledd).*
- *Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse [...] (§ 3 andre ledd punkt 1).*

- *Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse [...] (§ 3 andre ledd punkt 2).*
- *Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder og andre varige eller midlertidige innretninger [...] (§ 3 andre ledd punkt 3).*
- *Det er ikke hinder for f.eks. jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk (§ 4 punkt 2).*

Vernebestemmelsene for Láhko nasjonalpark sier bland annet følgende, med relevans i denne sak:

- *I nasjonalparker skal ingen varig påvirkning av naturmangfold eller kulturminner finne sted, med mindre slik påvirkning er en forutsetning for å ivareta verneformålet (§ 3 første ledd).*
- *Området er vernet mot inngrep av enhver art, herunder oppføring av varige eller midlertidige bygninger, anlegg og innretninger, [...], oppsetting av skilt (§ 3 andre ledd punkt 1.1).*
- *Vegetasjonen, herunder karplanter, moser, sopper og lav, er vernet mot all skade og ødelegging. Vernet omfatter også døde busker og trær [...] (§ 3 punkt 2.1).*
- *Dyrelivet, herunder hi, reir, hekke-, yngle- og gyteplasser, er vernet mot skade og unødvendig forstyrrelse [...] (§3 punkt 3.1), men dette skal ikke være til hinder for jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk (§ 3 punkt 3.2 bokstav a).*

Viltkamera er ikke spesifikk nevnt i vernebestemmelsene, hverken for nasjonalparken eller naturreservatet. Bruk av viltkamera er heller ikke tatt opp i verneplan (kgl.res.) for nasjonalparken.

Grunneier (Statskog) har, som vilkår til utplassering av viltkamera, bland annet stilt krav for at det skal være merke/skilte på stedet kameraet er satt opp. Dette er i tråd med Datatilsynet sin rekommandasjon at viltkameraer bør skiltes «*så man ser at området er overvåket*» (<https://www.datatilsynet.no/personvern-pa-ulike-omrader/overvaking-og-sporing/kameraovervaking/hvor-er-kameraovervaking-lov/>, lest 18.08.2023).

Miljødirektoratet har i en annen sak kommentert at de «*har lagt til grunn at oppføring av viltkamera er søknadspliktig i nasjonalpark og naturreservat, men ikke landskapsvernområder*» (Marit Doseth i e-postkorrespondanse med sekretariatet ved Midtre Nordland nasjonalparkstyre den 31. januar 2017).

Vurdering

Verneforskriften for Láhko nasjonalpark § 3, andre ledd, punkt 1.1 sier at området er vernet mot «*inngrep av enhver art*» og da spesielt «*oppføring av [...] midlertidige [...] innretninger*» samt «*oppsetting av skilt*». Naturreservatet har liknende bestemmelse i § 3 andre ledd, punkt 3 (forbud mot tiltak som kan endre naturmiljøet, f.eks. «*oppføring av [...] midlertidige innretninger*»).

Selv om listene «*ikke er uttømmende*» er det tydelig at terskelen til hva som regnes til *inngrep av enhver art* ligger høyere enn utplassering av viltkamera i seg selv. Et viltkamera er ikke et anlegg eller innretning som nødvendigvis må *oppføres* – et ord

som impliserer noe mer omfattende tiltak enn å spenne fast et viltkamera mot en trestamme med borrelås.

Oppsetting av selve kameraet risikerer normalt ikke å «*endre naturmiljøet*» (jf. § 3 andre ledd, punkt 3 i reservatsforskriften), men kan likevel være søknadspliktig hvis det blir aktuelt å oppføre stillaser eller andre innretninger for å feste kamera, dvs. at det blir aktuell med oppføring av anlegg og innretninger, eller hvis viltkameraet vil risikere å gi nevneverdig skade eller forstyrrelse på landskapsverdier, geologiske verdier, planteliv, dyreliv eller kulturminner – f.eks. ved plassering inntil jervhi, rovfugltreir, rydding av busk, eller at det over tid vil etableres sti frem til kameraet (jfr. nasjonalparkforskriften sine bestemmelser i § 3 punktene 2 til 5 og 7).

Nasjonalparkstyret konstaterer at det i kravene fra grunneier og i rekommandasjonene fra Datatilsynet kommer frem at en *viltkamera alltid må være skiltet*, slik at det er tydelig for besøkende i naturen at området er overvåket. Dette betyr at utplassering av viltkamera alltid må prøves mot eventuelle bestemmelser som rører skilting, også i de fal da utplassering av selve viltkameraet ikke er regulert på annen måte i verneforskriften.

En uhellig plassering av viltkameraer, inkludert skilting, kan risikere å forstyrre besøkende i verneområdene og det vil derfor være nødvendig å behandle utplassering av viltkameraer som tillatelse- eller dispensasjonssak.

Nasjonalparkstyret vurderer bruk av viltkamera ikke er inkludert i de unntakshjemler som gjelder jakt, dels ettersom oppsetting av andre anordninger i forbindelse med jakt enten er søknadspliktig (jakttårn i Langvassdalen-Ruffedalen naturreservat, jfr. verneforskriften § 7, første ledd, punkt 4), dels ettersom unntak for jakt i nasjonalparken kun gjelder vernet av dyrelivet.

Langvassdalen-Ruffedalen naturreservat

Nasjonalparkstyret vurderer at utplassering av viltkamera, inkludert skilt, i Langvassdalen-Ruffedalen naturreservat ikke risikerer å forringe verneverdiene angitt i verneformålet (§ 3 første ledd). Oppsetting av viltkamera, slik det er beskrevet i søknaden, risikerer heller ikke å skade eller ødelegge vegetasjonen, herunder døde busker og trær. Den risikerer heller ikke å skade, ødelegge, eller gi unødvendig forstyrrelse på dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder.

På grunn av at en vel synlig skilt må finnes med ved hvert kamera vil likevel oppsettingen regnes til et «*tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder og andre varige eller midlertidige innretninger*» (verneforskriften § 3 andre ledd punkt 3).

Den sammenlagte vurderingen fra nasjonalparkstyret er at omsøkt utplassering av viltkameraer, inkludert lovpålagt skilting av kameraene, hverken strider mot formålene med nasjonalparken eller kan påvirke verneverdiene nevneverdig. Den forstyrrelse som tiltakene muligens kan gi vil være for besøkende i nasjonalparken, men den vil være midlertidig og av svært liten grad. Det vil derfor være mulig å gi dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48.

Láhko nasjonalpark

Nasjonalparkstyret vurderer at utplassering av viltkamera, inkludert skilt, i Láhko nasjonalpark, ikke risikerer å gi varig påvirkning av naturmangfold eller kulturminner.

Oppsetting av viltkamera, på de plasser og slik det er beskrevet i søknaden, risikerer heller ikke å skade eller ødelegge vegetasjonen, herunder karplanter, moser, sopper og lav, samt døde busker og trær. Den risikerer heller ikke å skade eller gi unødvendig forstyrrelse på dyrelivet, herunder hi, reir, hekke-, yngle- og gyteplasser. Viltkameraer vil av naturlige årsaker plasseres atskilt fra friluftslivets ferdselsårer og risikerer dermed ikke å true verneformålet at allmenheten skal gis «*anledning til uforstyrret opplevelse av naturen*», slik det er formulert i verneformålene i § 1. Nasjonalparkstyret vurderer videre at oppsetting av viltkameraer ikke vil påvirke verneverdier knyttet til bevaringen av det samiske naturgrunnlag.

På grunn av at en vel synlig skilt må finnes med ved hvert kamera vil likevel oppsettingen regnes til et «*inngrep av enhver art herunder [...] oppsetting av skilt*» (verneforskriften § 3 andre ledd punkt 1.1).

Den sammenlagte vurderingen fra nasjonalparkstyret er at omsøkt utplassering av viltkameraer, inkludert lovpålagt skilting av kameraene, hverken strider mot formålene med nasjonalparken eller kan påvirke verneverdiene nevneverdig. Den forstyrrelse som tiltakene muligens kan gi vil være for besøkende i nasjonalparken, men den vil være midlertidig og av svært liten grad. Det vil derfor være mulig å gi dispensasjon etter verneforskriften § 4.

Naturmangfoldloven §§ 8-12

Alle saker som gjelder naturmangfoldet skal, i tillegg til øvrige vurderinger, vurderes ut fra naturmangfoldloven sine §§ 8-12. Nasjonalparkforvaltningen vurderer kunnskapsgrunnlaget i saken som tilstrekkelig til å kunne fatte vedtak i saken, jf. naturmangfoldlovens § 8. Kunnskapsgrunnlaget vurderes som tilstrekkelig til at føre-var prinsippet, naturmangfoldloven § 9, ikke kommer til anvendelse.

Nasjonalparkforvaltningen vurderer videre at tiltaket, med de vilkårene som er satt, ikke risikerer å bidra til den samlede belastningen eller å forårsake forstyrrelser på økosystemene i området, jf. naturmangfoldlovens § 10. Naturmangfoldloven § 11 er ikke gjeldende i denne sak. Transporter inne i verneområdene vil skje til fots.

Naturmangfoldlovens § 12 krav om bruk av miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder vil da være oppfylt.

Konklusjon

Utplassering av viltkameraer er søknadspliktig i Langvassdalen-Ruffedalen naturreservat og i Láhko nasjonalpark. Søkende gis dispensasjoner for utplassering av viltkameraer på de plasser som er angitt i søknaden. Til dispensasjonene er det knyttet en rekke vilkår.

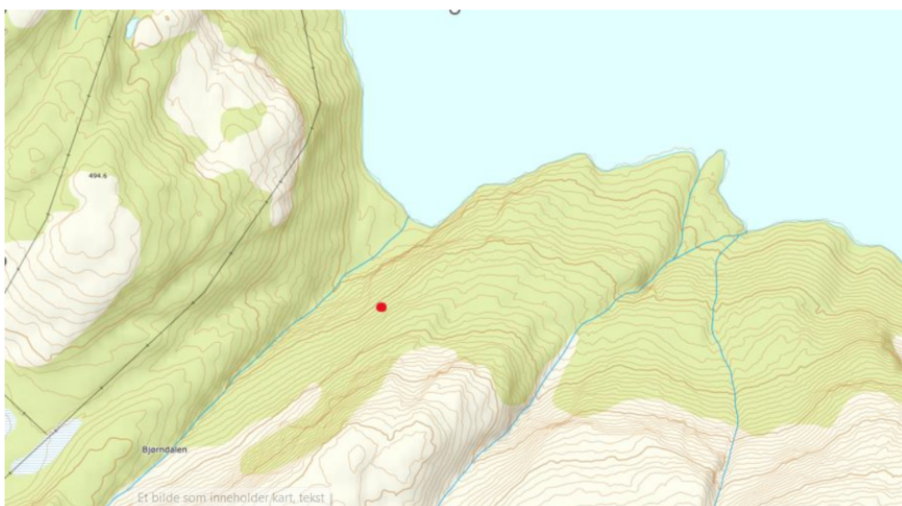
Klageadgang

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

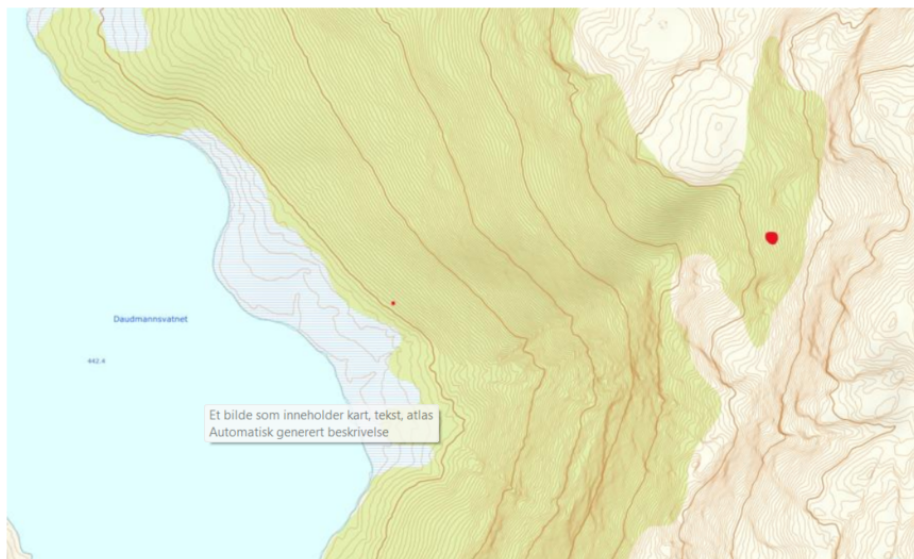
Kartvedlegg

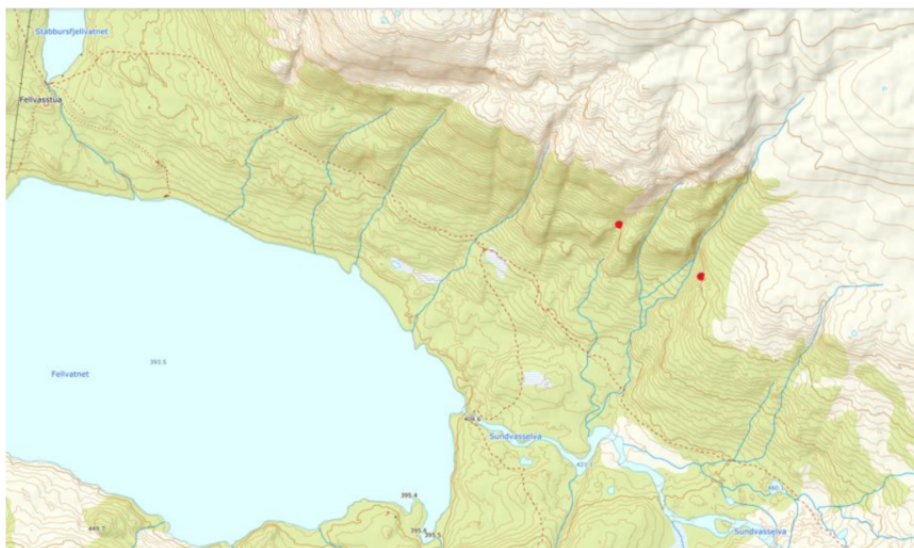
Oversiktskart med de fem plasseringene.

Detaljkart, plassering 1 syd for Sokumvatn (rødt punkt).

Detaljkart, plassering 2 ovenfor Daumannsvatn (rødt punkt).

Detaljkart, plassering 3 og 4 øst for Fellvatnet (røde punkter).

Detaljkart, plassering 5 mellom Storvatn og Langvatn (rødt punkt).

Arkivsaksnr: 2023/29890-0

Saksbehandler: Inge Sollund Ingvaldsen

Dato: 31.08.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	44/2023	19.09.2023

Saltfjellet-Svartisen - Klage på vedtak om helikoptertransport i forbindelse med sausanking - Steinar Stolpen

Forslag til vedtak

Midtre Nordland nasjonalparkstyre opprettholder sitt avslag og videresender klagen til Miljødirektoratet for endelig klagebehandling

Saksopplysning: Motorferdselsforbudet gjelder i lufta opp til 300 meter fra bakken. Helikopter kan likevel benyttes over denne høyden for å lokalisere sauer på avveie.

Bakgrunn

Steinar Stolpen søkte i brev datert 15. juni 2023 om tillatelse til å benytte helikopter i forbindelse med et sausankingsprosjekt han hadde tatt region på. Han ville ha med folk fra Statens naturoppsyn, Statskog Fjelltjenesten og sauebønder i Saltdal, Beiarn og Rana. Prosjektet skulle finansieres av rovviltmidler hos Statsforvalteren i Nordland.

Sekretariatet fant i saksbehandlingen at dette ikke var forankret hos noen av de involverte partene, og selv sauebøndene ville ikke delta i dette prosjektet. På bakgrunn av dette, og at det ikke finnes hjemmel i verneforskrift til å gi tillatelse, avslo Midtre Nordland nasjonalparkstyre søknaden i styresak 32/2023.

Steinar Stolpen har i brev datert 21. juli 2023 klaget på vedtaket. Her er klagen i sin helhet:

«Jeg viser til mottatt avslag på min søknad om bruk av helikopter i forbindelse med innsanking av sauer høsten 2023.

Jeg anker med dette med følgende begrunnelse:

Sauebeitenæringen opplever store tap av dyr i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. Over flere år ser vi at det sauebeitenæringen blir diskriminert i bruk av motoriserte hjelpemidler som ATV og helikopter i innsanking av sau om høsten.

Sauebeitenæringen ser at i Saltfjellet reinbeitedistrikt har full tilgang til av bruk motorisert hjelpemidler som ATV og i helikopter i innsanking av rein om høsten.

Sauebeitenæringen har blitt drevet i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark i hundrevis av år og jeg forlanger at likebehandlet med reinbeitenæringen.

Med vennlig hilsen Steinar Stolpen».

Grunnlaget for avgjørelsen

Midtre Nordland nasjonalparkstyrets vedtak om avslag ble sendt til Steinar Stolpens digitale postkasse 28. juni 2023. Klagen er datert 21. juli 2023. Forvaltningsloven § 29 første avsnitt sier: «Fristen for å klage er 3 uker fra det tidspunkt underretning om vedtaket er kommet frem til vedkommende part. Skjer underretningen ved offentlig kunngjøring, begynner klagefristen å løpe fra den dag vedtaket første gang ble kunngjort». Videre står det i neste avsnitt: «For den som ikke har mottatt underretning om vedtaket, løper fristen fra det tidspunkt han har fått eller burde ha skaffet seg kjennskap til vedtaket».

Det gikk litt over tre uker fra vedtaket ble sendt, til klagen ble mottatt. Vi ser det likevel svært sannsynlig at Steinar Stolpen ikke har skaffet seg kjennskap til vedtaket før etter 1. juli, og at vi vurderer at klagen er sendt innen klagefristen.

Klagen kan behandles etter forvaltningsloven § 28.

Vurdering

Sekretariatet kan ikke se at det har kommet noen opplysninger som er relevante i saken, og kan ikke se at det skulle være grunnlag for å omgjøre opprinnelig vedtak. Forskriften til Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark har hjemmel for «bruk av luftfartøy eller motorkjøretøy på barmark i forbindelse med reindrift», men ikke i forbindelse med sauesanking. Det er en vesentlig forskjell på disse driftsformene. Både kulturelt, tradisjonelt, arealbruk, dyrenes beitemønster og driftsteknikker. Vi kan heller ikke se at det på generelt grunnlag er åpning i motorferdselloven for å benytte helikopter til dette formålet.

Konklusjon

Sekretariatet innstiller på å opprettholde vedtaket

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

Verneforskrift for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark
Motorferdselloven
Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter

ST 45/2023 Eventuelt